

Overordna retningslinjer for tilskot til nærings- og miljøtiltak i skogbruket

Vik kommune 2020-22

Vik kommune

skog i sogn
SKOGFORVALTINGA

Innleiing

I NMSK-forskrifta § 3 står det:

«Det skal fastsettes overordnede retningslinjer for prioritering av søknader. Slike retningslinjer skal utarbeides i dialog mellom Fylkesmannen, kommunene og næringsorganisasjonene i skogbruket lokalt».

Vik kommune har i dialog med lokallag, landbruksorganisasjonane og Fylkesmannen fastsett desse retningslinjene dato xx.xx.2020. Retningslinjene gjeld fram til nye vert publisert.

Formålet med NMSK-midlane er stimulering av auka verdiskaping i skogbruket, samtidig som miljøverdiar knytt til biologisk mangfald, landskap, friluftsliv og kulturminne i skogen vert ivareteke og vidareutvikla.

Under NMSK ligg tilskot til skogkultur, vegbygging, miljøtiltak i skog, drift med taubane og uttak av skogvirke til bioenergi og tilskot til andre tiltak i skogbruket.

Skog i vekst er positivt med omsyn til karbonbinding, men det er også viktig at vi tek omsyn til andre miljøinteresser og friluftsliv. Vi viser til rapporten «Berekraftig skogbruk i Sogn og Fjordane», «Verdiskapingsplanen for landbruket i Sogn og Fjordane» og til notat om «Arealforvaltning og klimatiltak i Sogn og Fjordane».

Fylkesmannen meiner det bør vurderast å setje i gong fellestiltak for fleire kommunar for å få opp aktiviteten innan skogkultur, og ber kommunane vurdere å bruke delar av NMSK-løyvinga til felles skogkulturmotivasjonsprosjekt.

Grunnlaget for retningslinjene – verdiar og utfordringar

Skogreisinga som starta på 50-talet har resultert i at vi no i åra framover for tilgang til store ressursar med gran. Dette kan kome godt med då gran vert meir og meir etterspurt av industrien, både lokalt og internasjonalt. Satsing på gran vil og vere eit godt bidrag til miljørøysinga, då mykje at treprodukta kan erstatte plast, betong, stål m.m.

Vi har i Vik ei skogmark og klima som er optimalt for produksjon av gran.

Lokal forankring:

Dei fagansvarlege på skog i kommuneadministrasjonen har utarbeidd eit framlegg til reviderte retningslinjer som skal vedtakast politisk.

Kommunen har invitert Bondelag og Skogeigarlag til møte der framlegg til reviderte retningslinjer vart gjennomgått. Kommenterar og endringar er innarbeidd i det endelege framlegget.

Tilskot til bygging og ombygging av skogsvegar

I NMSK-forskrifta står det: «Det kan gis tilskudd til bygging av nye eller ombygging av eksisterende skogsveier når dette bidrar til helhetsløsninger som gir grunnlag for utnyttelse av skog- og utmarksressursene.»

Vidare står det at vegen skal vere godkjend etter forskrift om planlegging og bygging av landbruksvegar eller plan- og bygningslova.

Vegstandard:

Vegen må ha ein standard som er tilfredsstillande for den aktuelle bruken og skal byggjast i samsvar med gjeldande normalar for landbruksvegar.

Vegstandarden må avpassast skogen og det aktuelle området. Større veganlegg bør vere planlagd av ein godkjend vegplanleggar. Veglinja skal vera stukken i marka og godkjent av kommunen; jamfør landbruksvegforskrifta.

På grunn av skilnaden i kostnad og geometri må traktorveg klasse 7 vurderast opp mot bilveg, særleg når areala med planta gran som vert løyst ut er under 100 dekar, når det er aktuelt med vegklasse 5 og når offentleg tilkomstveg ikkje er open for vogntog.

Dersom offentleg tilslutningsveg ikkje held standard for tømmerbil (12,4 eller 15 meter lengde) eller ikkje har tilstrekkeleg tillate aksellast (under 8 tonn), bør veglag, vegplanleggjar og kommunen som skogbruksstyresmakt arbeide for å skrive opp den offentlege vegen. Dersom dette ikkje vert gjort bør det aktuelle veganlegget prioriterast ned for tildeling av tilskot.

Prioritering:

- Vegar (nybygging eller ombygging) i samband med vindfallhogst
- Større felles tilkomst-/hovudveganlegg med mykje hogstmoden skog og store produktive skogareal og vegar bygde som sams tiltak etter Jordskifteloven
- Andre anlegg i tråd med hovudplan for skogsvegar
- Bilvegar framfor traktorvegar

Traktorvegar i vegklasse 7 kan likevel vere tilkomstveg. Hugs lønsemd bilveg/traktorveg der det løysast ut under 100 dekar, som nemnd ovanfor.

Tilskotssatsar:

- Tilskot til sekundærvegar/traktorvegar 25 – 45 %.
- Tilskot til bilvegar og tilkomstvegar 30 – 60 % .
- Tilskot til bilvegar kl. 5 30 – 45 %, men bør nedprioriterast.

Anlegg der det er brukt godkjend vegplanleggar kan få høgare tilskot med

- Detaljplanlegging +4 prosentpoeng
- utarbeiding av anbod +3 prosentpoeng
- oppfølging av anlegget under bygging +3 prosentpoeng

Skogsvegar i vegklasse 2 til 7 kan for vegens dekningsområde få tilskott med inntil kr 7 000 per dekar for areal i hkl. 2 – 4 som er tilplanta med gran, og inntil kr 160,- per m³ gran og furuskog i hkl. 5. For lauv inntil kr 100,- per m³ i hkl. 5. Vegar som løyser mykje lauvskog og lite annan skog skal likevel prioriterast ned.

Bruk av skogfond med skattefordel må nyttast so langt det er råd. Det betyr at bygging av større veganlegg bør løyse ut monaleg med hogstmoden skog dei fem første åra etter bygging.

Tilskotsstorleik vurderast med bakgrunn i dette reknearket.

Dersom planen for eit veganlegg må endrast av omsyn til naturmiljø og friluftsliv, skal eventuelle meirkostnader som skuldast dette gå inn i tilskotsgrunnlaget. og det kan kompensert med ein noko høgare tilskotssats.

Vilkår for tilskot:

- Vegen skal vedlikehaldas i den standard den er bygd. Vedlikehaldsavtale skal vera underskriven av grunneigarane før tilskot vert utbetalt.
- Det skal settast vilkår om nyplanting av gran på skogsmark som eignar seg for granplanting tilsvarende 1 dekar per 5 000 kr gjeve i tilskot.
- Hogst av gran i vegens dekningsområde skal plantast att med gran. Skogfaglege vurderingar kan likevel vege mot dette. Areal skal vere kartfesta på den einskilde eigedom før tilskot blir løyvd.
- Søkjar skal frigjevast opplysningar og akseptere dei kontrolltiltak som skogbruksmynda bestemmer
- Vegen skal byggjast etter den godkjende veglina, og anlegget skal føra fram til det punkt som er oppgjeve i søknaden

Søknad og sakshandsaming

- Søknad skal skje på dette søknadsskjemaet¹ og sendast til kommunen med kartgrunnlag.
- Kostnadane for vegen skal vere kjent før ein søker. Anbud eller fast pris er vanleg.
- Løyve til avkøyring frå offentleg veg skal vere gjeve før det vert søkt om tilskot.
- Det skal først rekneskap for veganlegget med utgifter utan mva. Utgiftene i rekneskapen skal vere dokumentert med fakturaer eller timelister ved eigeninnsats. Grunnlag for utbetaling av tilskot er rekneskapssamandrag².
- Organisasjonsnummer OG bankkontonummer til den som tilskotet skal betalast ut til MÅ først på skjemaet.

Resultatkontroll:

Kommunen har ansvaret for gjennomføring av kontroll og minst kvar tiande av dei godkjende søknadene skal følgjast opp med synfaring..

Fylkesmannen og kommunen kan kontrollere at driftsområde er kvalifisert for tilskot og at drifta er gjennomført i samsvar med vilkåra i retningslinene og vedtaket om tilskot.

Det vert utført vedlikehaldskontroll på vegar som er mellom 10 og 20 år gamle. Fylkesmannen gjennomfører kontrollane i lag med kommunane.

¹ https://www.landbruksdirektoratet.no/no/dokumenter/skjema/_attachment/29998?_ts=152312f6a28&download=true

² https://www.landbruksdirektoratet.no/no/dokumenter/skjema/_attachment/18307?_ts=151c3fa98d8&download=true

Tilskot til drift med taubane, hest o.a.

I NMSK-forskrifta står det: «Det kan gis tilskudd til utdrift av skogsvirke med taubane, hest o.a. Tilskudd kan bare gis der det er foretatt registrering av miljøkvaliteter i området. I områder der det ikke er foretatt miljøregistreringer, skal det stilles krav om gjennomføring av de førevar- tiltak som er nedfelt i Levende Skogs standarder».

Tilskot til drift i vanskeleg terreng skal berre gjevast når drifta blir gjennomført i hogstmoden skog og på ein slik måte at det blir teke omsyn til skogens funksjonar i forhold til biologisk mangfald, landskapsverdiar, kulturminneverdiar og friluftsliv.

Vilkår

- Det skal etter hogst av gran plantast att med gran. Skogfaglege vurderingar kan likevel vege mot dette. Det kan også verte planta på anna areal med tilsvarande storleik.
- Det skal frigjevast opplysningar og akseptere dei kontrolltiltak som skogbruksmynda bestemmer
- Det må gjennomførast registrering av miljøkvalitetar (MiS) i området.

Alder

Søkjer må dokumentere alder på skogen (t.d. kopi av skogbruksplandata, borrhøve eller tal årringar) i søknad om tilskot, før handsaming. Det skal takast prøver i ulike deler av hogstfeltet. Lågaste alder for å gje tilskot:

Bonitet	Lågaste totalalder	Tillegg til alder målt i brysthøgde
G26 og betre	55 år	+ 10 år
G23	60 år	+ 12 år
G20	70 år	+ 13 år
G17	80 år	+ 14 år
G 14	90 år	+ 16 år

Andre avgrensingar

Det kan berre utbetalast tilskot når drifta blir gjennomført utan særleg skade på spesielle miljøverdiar i området.

Det skal *ikkje* gjevast tilskot:

- dersom skogsdrifta kan motverka utbygging av eit rasjonelt vegnett innan eit naturleg avgrensa driftsområde
- til område som skal brukast til andre føremål enn landbruksproduksjon.

Tilskotssatsar

For å betre møta tømmermarknaden har vi ei variabel tilskotsordning som i større grad kan gjere gjennomføring av skogsdriftene føreseielege for skogeigarar og entreprenør når tømmerprisane endrar seg.

Tilskot, kr per m³ :

Gran: variabelt tilskot på $\frac{48\ 000}{\text{gjennomsnittleg virkespris}}$

Furu og lauv: variabelt tilskot på $\frac{56\ 000}{\text{gjennomsnittleg virkespris}}$

Hestedrifter og løypestreng: 150

Til dømes var gjennomsnittsprisen på grantømmer for 3 kvartal 2019 kr 345,- per m³, dersom dette gjaldt for ei enkeltdrift ville det bli 48 000 delt på 345 = kr 139 i tilskot per m³.

Tilskotet kan altså tilpassast den einskilde drifta ved å sjå på gjennomsnittsverdien for virket etter at drifta er ferdig.

Det vert også gjeve eit tillegg på kr 20,- per m³ til taubanedrifter der tømmeret vert kjørt fram med lastetraktor. Slikt tilleggstilskot skal ikkje gjevast dersom det etter ei totalvurdering av skogsvegplanar i området er lønsamt å bygge bilveg fram til standplass og eventuelt vidare oppover/ innover i området.

Prioritering

- Hogst av stormfelt skog skal prioriterast

Søknad og sakshandsaming

Søknad om tilskot skjer på dette søknadsskjemaet³ før drifta vert sett i gang. Utfylt skjema og vedlegg sendast kommunen seinast seks 6 veker før planlagd oppstart av drifta.

Følgjande skal leggjast ved søknad om tilskot

- Dokumentasjon på at det er gjennomført miljøregistreringar i skog (MIS). I område utan MIS-registreringar dokumentasjon på at det er gjennomført føre-var-tiltak i tråd med PEFC sine standardarar.
- Detaljkart 1: 5000 som viser hogstområdet, miljøregistreringar og alle skogsvegar (bil- og traktorvegar), eventuelt kart direkte ført inn i ØKS
- I kommunen sitt vedtak skal naturmangfaldslova sine prinsipp om offentleg mynde (§7) innarbeidast og legge til grunn for avgjersla om tilskot
- Oppmoding om utbetaling av tilskot skjer på kopi av søknadsskjemaet som følgde søknaden, med ny påteikning av reelt hogd volum, i tillegg kart og kopi av målenota.
- Om tilskotet skal utbetalast til andre enn skogeigar, må dette merkast på søknadsskjemaet. Husk: Org.nummer og bankkontonummer til den som tilskotet skal betalast ut til.
- Tilskotet vert trekt inn utan nærare varsel etter tre månader dersom det ikkje er gjeve varsel om at drifta vert forseinka.

³ https://www.landbruksdirektoratet.no/no/dokumenter/skjema/_attachment/30010?_ts=14b970a7560&download=true

Resultatkontroll

Kommunen har ansvaret for gjennomføring av kontroll og minst kvar tiande av dei godkjende søknadene skal følgjast opp med synfaring. Dei som søker om tilskot er forplikta til å frigi opplysningar og akseptere dei kontrolltiltak som skogbruksmynda bestemmer.

Fylkesmannen og kommunen kan kontrollere at driftsområde er kvalifisert for tilskot og at drifta er gjennomført i samsvar med vilkåra i retningslinene og vedtaket om tilskot.

Tilskot til miljøtiltak

Det kan søkjast tilskot til miljøtiltak i skog. Her kan det søkjast tilskot knytt til å ta vare på eller utvikle miljøverdier. Normalt overstig ikkje tilskot til ein enkelt skogeigar kr 75 000.

Tilskot kan gis til følgande tiltak:

- Dekning av meirkostnader eller tap ved å gjennomføre skjøtseltiltak for å ivareta og utvikle miljøverdier.
- Delvis dekning av økonomiske tap knytt til langsiktig bevaring av spesielle miljøverdier, der omsyn til desse krev at skogeigaren avstår frå hogst eller legg om skogsdrifta.
- Dekning av meirkostnadar ved skogsdrift for å unngå vegbygging som vil redusere «villmarksprega område».
- I område der det vert drive skogbruk kan det vert gjeve tilskot til å ta vare på og vidareutvikle miljøverdier knytt til biologisk mangfald, landskap, friluftsliv og kulturminner

Vilkår

- Det er eit vilkår for utbetaling av tilskot at miljøverdiene kan påvisast og dokumenterast og at meirkostnadar eller tap er tilstrekkeleg dokumentert.
- For utbetaling av tilskot skal det vert inngått ein avtale mellom skogeigar og kommunen om kva for plikter og restriksjonar tilskottet føresetje. Slike avtaler varar normalt kring 10 år. Kommunen kan etter samråd med skogeigaren bestemme at avtalen opphevast dersom spesielle forhold tilseier det.

Tilskot til skogkultur

Skogbrukslova pålegg skogeigar å sørge for tilfredsstillande forynging etter hogst, og sjå til at det er samheng mellom hogstform og metode for forynging. Nødvendige tiltak for å leggje til rette for forynging skal setjast i gang innan 3 år etter at hogsten er skjedd.

I følgje berekraftforskrifta er tilfredsstillande forynging planting av same eller høgare produserande treslag enn det som er hogd.

Tilskot til forynging av skog og ungskogpleie er eit av dei viktige verkemidlane for å sikre framtidig skogproduksjon.

Prioriteringar

- Pliktig forynging etter hogst.
- Planting i nye områder på vegetasjonstypar som blåbær- og småbregnemark.
- Suppleringsplanting
- Kvalitetsfremjande tiltak for ulike lauvtreslag. Dette i form av rydding av uønskt treslag, avstandsregulering og stammekvisting.
- Ungskogpleie tiltak i barskog, rydding av uønskt treslag i plantefelt, avstandsregulering og stammekvisting på furu.
- Prosjekt ungsogpleie - Skogkulturmotiveringsprosjekt (sjå under)

Tilskotssatsar

- Til planting og plantekjøp vil Vik kommune ha ei tilskotssats på 50 %, men vil ha mogelegheit for å gi opp til 70% i særlege høve og til planting av gran på nye områder.
- Tilskotssatsen til ungsogpleie er 70%, med eit kostnadstak på kr 700,-/ daa.
- Skogkulturtiltak i område der skogeigarane samarbeider på tvers av eigedomsgrensene har mange fordelar og skal ha 5 prosentpoeng høgare tilskotssatsar.
- Ved suppleringsplanting vert det gjeve eit tilskot på 60% for kostnaden av inntil 50 planter per dekar med krav om at plantetalet etter supplering tilfredsstillar det fastsette minimumstal per dekar.
- Ved nyplanting vert det gjeve eit sentralt tilskot på 80 % for kostnaden av inntil 50 planter ekstra per dekar. Sjå tabellen under.

Bonitet	Minimum plantetal per dekar etter supplering	Intervall for plantetal som utløyser tilskot for tettare planting
26	220	220 - 270
23	220	220 - 270
20	200	200 - 250
17	180	180 - 230
14	160	160 - 210
11	130	130 - 180

Førehandsgodkjenning

Når det gjeld organisering av skogplantinga har denne endra seg mykje den siste tida, frå der kommunen hadde full oversikt over tingingar, plantekvalitet tid for planting m.m. No er stort sett all planting overlate til skogeigarorganisasjonane utan førehandsgodkjenning av dei skogfaglege i kommunane. Vik kommune set difor følgjande føringar for tilskot til skogkultur:

Alle søknadar skal på førehand godkjennast av kommunen med vekt på følgjande:

- Rett treslag, rett plantetal, rett tiltak på rett plass – tilrådeleg skogfagleg.
- Krav til plantekvalitet. (for eksempel 2-årige plantar på høg bonitet og på hogstfelt som er 3 år eller eldre med konkurrerande vegetasjon).
- Krav til tidspunkt for planting (vår>haustplanting)
- Minsteareal på 2 daa.
- Det bør være økonomisk tilrådeleg.

- Det skal være teke naudsynt miljøomsyn, styre plantinga inn mot eigna eksisterande hogstareal og relevante attgroingsareal, styr unna planting på nye areal med sterke interessekonfliktar.

Søknad og sakshandsaming

Søknad om tilskot skjer på dette søknadsskjema⁴. Utfylt skjema og vedlegg sendast kommunen.

Skogkulturmotiveringsprosjekt

Det interkommunale skogsamarbeidet Skog i Sogn ønskjer å sette fokus på ungskogpleie. Tiltak på ungskogpleie er faretruande lågt og med konsekvensar på lågare kvalitet på framtidsskogen.

Tiltak vil være registrering av felt, oppsøkjande verksemd, arrangere skogdagar, etablere demonstrasjonsfelt m.m. Noko av dette ønskjer ein å søkje ekstern hjelp til, med ein kostnadsramme på kr 200 000,- årleg i perioden 2020-22.

Prosjektet vil gjelde alle dei 7 kommunen i regionen og vil bli styrt av vertskommunen Sogndal.

Skogfond

Skogfondordninga er ein viktig finansieringskjelde for blant anna skogkultur. Ordninga med skaffefordel er særst lønsam for skogeigaren og bør nyttast i større grad. I samband med planlegging av hogst vil det framover vere særst viktig å avsetje tilstrekkeleg skogfond. Lågaste sats er 4 %) og høgaste er 40 %.

For å finansiere eigendelen av forynginga og ungskogpleie anbefalast det å sette av minst 15 %.

Oversikt over tilskotssatsar. Vilkår følgjer.

	Tiltak	Tilskotssats
Veg	Traktor- og sekundærveg	25 – 45 %
	Bilveg og tilkomstveg	30 – 60 %
Nybygg /ombygging	Kl. 5	30 – 45 %
	Drift av taubane, hest o.a.	<i>Dagens tømmerpris</i> <i>(01.01.20 340kr /m³)</i> 140,- kbm gran 150,- kbm furu
Skogkultur	Planting/plantekjøp	50 – 70 %
	Ungskogpleie	70 %
Skogkulturmotivasjon	Prosjekt - 3 år	Årleg 200 000,-
Miljøtiltak i Skog		Årleg 100 000,-

⁴ https://www.landbruksdirektoratet.no/no/dokumenter/skjema/_attachment/74603?_ts=16a4f788a88&download=true